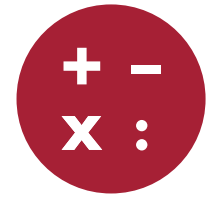

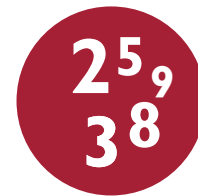
WISKUNDIGE TERMEN

GENEL MATEMATIK TERIMLERI

TERM	TURKS	NEDERLANDS
 HET SYMBOOL	<i>sembol</i>	een teken dat je gebruikt in de wiskunde letters A B C, cijfers 4 5 6 en + x : - zijn tekens
 REKENTAALWOORD	<i>matematik terimler</i>	een gemakkelijk woord voor termen in de wiskunde
 REKENEN	<i>saymak</i>	met getallen werken, oefeningen maken met getallen en cijfers
 BEREKENEN	<i>hesaplamak</i>	een rekenoefening oplossen met rekenen
 UITREKENEN	<i>hesaplamak</i>	door rekenen te weten komen, zoals berekenen
 HOOFDREKENEN	<i>zihni hesap</i>	rekenen uit het hoofd
 HANDIG REKENEN	<i>hesaplama ip uçları</i>	met een trucje of een strategie tot een oplossing komen, bijvoorbeeld schrap de nul
 CIJFEREN	<i>hesap yapmak</i>	onder elkaar uitrekenen met een visuele voorstelling, niet uit het hoofd
 ZAKREKENMACHINE	<i>hesap makinesi</i>	apparaat waarmee je rekenoefeningen kan maken
 VERGELIJKEN	<i>karşılaştırmak</i>	dingen naast elkaar zetten en goed kijken of iets hetzelfde is of niet
 OMZETTEN	<i>dönüştürmek</i>	anders zetten, veranderen of verwisselen
 INVULLEN	<i>doldurmak</i>	opschrijven
 OPZOEKEN	<i>arama</i>	iets proberen te vinden in een boek of op het internet
 BENADEREN	<i>tahmin etmek</i>	raden hoeveel het ongeveer is, schatten
 TOEPASSEN	<i>uygulamak</i>	iets gebruiken
 INTERPRETEREN	<i>açıklık getirmek</i>	nadenken hoe je iets kan uitleggen, een verklaring geven
 DEFINIËREN	<i>tanımlamak</i>	nauwkeurig vertellen wat je willen zeggen
 DE DEFINITIE	<i>tanım</i>	nauwkeurige uitleg van een woord of term
 NAUWKEURIG	<i>kusursuz</i>	je past goed op dat je geen fouten maakt
 DE FORMULE	<i>formül</i>	bestaat uit letters of cijfers en gebruiken we om iets te berekenen
 HET RESULTAAT	<i>sonuç</i>	oplossing, antwoord, uitslag
 VRAAGSTUK	<i>soru</i>	een wiskundig verhaal waarvoor je een oplossing zoekt
 REKENPROBLEEM	<i>problem, soru</i>	is een vraagstuk, oplossen van een wiskundig verhaal
 TABEL	<i>tablo</i>	een lijst met cijfers netjes onder elkaar in vakjes
 TEKENEN	<i>çizim yapmak</i>	nauwkeurig voorstellen met potlood of pen
 SCHETSEN	<i>taslak yapmak</i>	een tekening maken met een potlood of met krijt, niet nauwkeurig tekenen
 HET OMGEKEERDE	<i>tersi</i>	als je de getallen van een breuk omdraait, andersom
 TEGENOVERGESTELDE	<i>tersi</i>	positief wordt negatief, en negatief wordt positief
 VERZAMELING	<i>toplama/koleksiyon</i>	groep van dingen die je samen brengt en die 1 geheel vormen

GETALLEN SAYILAR

TERM	TURKS	NEDERLANDS
 CIJFER	<i>Sayı</i>	symbool waarmee je een getal schrijft, we hebben 10 cijfers 0 -> 9
 GETAL	<i>rakam</i>	nummer dat bestaat uit 1 of méér cijfers
 GETALLENLIJN	<i>Sayı doğrusu</i>	lange streep met daarop getallen, links van 0 negatief en rechts van 0 positief
 GETALLENAS	<i>Sayı doğrusu</i>	is een getallenlijn, een lange streep met daarop getallen, links van 0 negatief en rechts van 0 positief
 WAARDE	<i>Değer</i>	de plaats van een cijfer in een getal bepaalt de waarde van dat cijfer
 SCHATTEN	<i>tahmin etmek</i>	uitrekenen hoeveel iets ongeveer is
 AFRONDEN	<i>yuvarlama</i>	een mooi, rond getal ervan maken
 OPTELLEN	<i>toplamak</i>	getallen bij elkaar tellen, je mag ook zeggen bijtellen, toevoegen, bij elkaar doen
 VERMEERDEREN	<i>çoğaltmak</i>	groter maken door optellen, bijdoen, meer
 MEER	<i>daha fazla</i>	groter in aantal
 PLUS / ERBIJ / EN	<i>Sayı büyültme</i>	een getal groter maken met een ander getal, je mag ook zeggen erbij, en
 DE SOM	<i>toplama</i>	wat je krijgt als je getallen bij elkaar hebt opgeteld, resultaat van een optelling
 SAMEN MET	<i>birlikte</i>	bij elkaar, plus
 AFTREKKEN	<i>çıkarmak</i>	je maakt een getal kleiner door een getal van een ander af te halen, je mag ook zeggen verminderen, wegnemen, wegdoen
 VERWIJDEREN / WEGDOEN	<i>silmek</i>	wegnemen, weghalen, min
 VERMINDEREN	<i>eksiltmek</i>	kleiner maken door aftrekken, wegdoen, min
 MINDER	<i>daha az</i>	kleiner in aantal
 MIN / ERAF	<i>eksi</i>	een getal kleiner maken met een ander getal, je mag ook zeggen eraf
 HET VERSCHIL	<i>farki</i>	hoeveel heb je als je getallen van elkaar aftrekt, het resultaat van een aftrekking
 VERDUBBELEN / HET DUBBELE	<i>çarpmak</i>	het getal + hetzelfde getal, 2 X het getal nemen
 VERMENIGVULDIGEN	<i>çarpım</i>	een getal een aantal keer een ander getal nemen
 HET PRODUCT	<i>bileske</i>	oplossing van 2 getallen die je met elkaar hebt vermenigvuldigd, resultaat van een vermenigvuldiging
 HET VEELVOUD	<i>çoklu</i>	als je een getal met een ander getal vermenigvuldigt
 KEER	<i>katsayı</i>	maal
 DE MAALTAFEL	<i>çarpım tablosu</i>	lijstje van vermenigvuldigingen, van klein naar groot
 DELEN	<i>bölu</i>	een getal splitsen in 2 of meer gelijke delen, je mag ook zeggen delen door
 VERDELEN	<i>bölüştürmek</i>	in gelijke stukjes splitsen
 DELER	<i>bölen</i>	getal dat je gebruikt om te delen, het getal dat zegt in hoeveel delen je iets splitst
 DEELTAL	<i>bölünen</i>	getal dat je gaat verdelen

GETALLEN SAYILAR

2⁵,
3⁸

TERM	TURKS	NEDERLANDS
 HALVEREN / DE HELFT	<i>yan</i>	iets in 2 helften of stukken delen, je deelt door 2
 SPLITSEN IN GROEPJES	<i>gruplara bölmek / ayirmak</i>	je maakt kleine groepjes, je verdeelt in gelijke groepjes
 DE STAARTDELING	<i>uzun bölüm</i>	visuele voorstelling van een deling
 HET QUOTIËNT	<i>bölüm</i>	wat je krijgt als je een getal hebt gedeeld door een ander getal, resultaat van een deling
 POSITIESHEMA	<i>rakamlar için görsel tablo</i>	visuele voorstelling van een getal met Eenheden, Tientallen, Honderdtallen,... de waarde van een cijfer binnen een getal kan je lezen met het positiewaardeschema
 LENEN	<i>ödünç almak</i>	een Tiental halen bij het cijfer met een hogere waarde, bijvoorbeeld bij een aftrekking
 KOMMAGETAL	<i>kesirli Sayı</i>	getal met een komma erin
 DECIMAAL GETAL	<i>ondalık Sayı</i>	is een kommagetal
 HET GETALDICTEE	<i>Sayı diktesi</i>	getallen juist leren schrijven
 RANGSCHIKKEN	<i>düzenlemek</i>	in volgorde plaatsen, bijvoorbeeld van klein naar groot
 KLEINER DAN	<i>daha küçük</i>	minder (in aantal) dan, <
 MINDER DAN	<i>daha az</i>	kleiner dan
 GROTER DAN	<i>daha büyük</i>	meer (in aantal) dan, >
 MEER DAN	<i>daha fazla</i>	groter dan
 IS GELIJK AAN	<i>eşit</i>	is hetzelfde als, =
 DE MEDIAAN	<i>medyan</i>	het middelste getal van een rij getallen, gerangschikt naar grootte
 HET GEMIDDELDE	<i>ortalama</i>	als je alle getallen optelt en deelt door het aantal getallen
 HET KLEINSTE GEMENE VEELVOUD	<i>en küçük ortak bölen (EKOK)</i>	kleinste getal dat je kan delen door die 2 getallen
 DE GROOTSTE GEMENE DELER (GGD)	<i>en büyük ortak bölen (EBOB)</i>	je zoekt de delers van 2 getallen en je kijkt welke deler de grootste is
 EVEN	<i>çift Sayılar</i>	je kan het getal delen door 2
 ONEVEN	<i>tek Sayılar</i>	je kan het getal niet delen door 2
 POSITIEF	<i>positif</i>	alle getallen groter dan 0
 NEGATIEF	<i>negatif</i>	alle getallen met een minteken, ze zijn kleiner dan 0
 NEUTRAAL	<i>nötr</i>	niet negatief maar ook niet positief

BREUKEN KESIRLER

TERM	TURKS	NEDERLANDS
 BREUK	<i>bölü / kesir</i>	een gebroken getal bijvoorbeeld $\frac{3}{4}$, is het resultaat dat je krijgt als je een geheel getal deelt door een ander geheel getal
 TELLER	<i>dış terim / pay</i>	getal boven de breukstreep
 NOEMER	<i>iç terim / payda</i>	getal onder de breukstreep dat zegt in hoeveel delen een geheel is verdeeld, uit hoeveel gelijke stukjes één ding bestaat
 BREUKSTREEP	<i>oranı çizgisi / kesir çizgisi</i>	horizontale lijntje tussen twee getallen, tussen de teller en de noemer
 STAMBREUK	<i>birim kesir</i>	een breuk waarbij de teller altijd 1 is
 GELIJKNAMIG	<i>denk kesir</i>	de noemer (wat onder de breukstreep staat) van 2 breuken is hetzelfde getal
 ONGELIJKNAMIG	<i>iç terimler farklı</i>	de noemer van 2 breuken is niet hetzelfde getal
 VEREENVOUDIGEN	<i>Sadeleştirme</i>	je deelt de teller en de noemer door hetzelfde getal, je maakt een breuk eenvoudiger/gemakkelijker
 HALVEREN	<i>yanılamak</i>	in 2 gelijke delen doen, de 2 delen zijn even groot
 HELFT	<i>yansı</i>	1 van de 2 gelijke delen
 VERDUBBELEN	<i>çiftlemek</i>	2 keer zo groot maken, het getal + hetzelfde getal
 DUBBEL	<i>çift</i>	2 keer zo groot

PROCENTEN ORANLAR VE YÜZDELER

TERM	TURKS	NEDERLANDS
 VERKLEINEN	<i>küçültmek</i>	kleiner maken door getallen te delen
 VERGROTEN	<i>büyütmek</i>	groter maken door getallen te vermenigvuldigen
 DE VERHOUDING	<i>oran</i>	de relatie die 2 dingen met elkaar hebben
 DE VERHOUDINGSTABEL	<i>oran tablosu</i>	bij verhoudingen vergelijk je 2 dingen met elkaar en die 2 dingen kan je in een visuele tabel schrijven
 DE SCHAAL	<i>ölçek</i>	het getal waarmee je zegt hoeveel keer je iets groot maakt of klein maakt
 DE LIJNSCHAAL	<i>ölçek çizgisi</i>	een lijn met streepjes of met getallen waarmee je zegt hoe groot, hoe lang of hoe hoog iets is
 PROCENT/PERCENT	<i>yüzde</i>	verhouding tussen getallen, zo veel op 100, het honderdste deel
 PERCENTAGE	<i>yüzde oranı</i>	getal waarmee je zegt hoeveel procent je hebt, hoeveel per honderd
 PROCENTENSTROOK	<i>Çubuk grafiği /Sütun grafiği</i>	een balkje met procenten en toont de verhouding tussen het deel en het geheel

METEN ÖLÇME

TERM	TURKS	NEDERLANDS
METEN	ölçmek	kijken hoe groot, lang, breed of hoog iets is
MAAT	ölçü	hoe groot of klein iets is, uitgedrukt in een getal of letter zoals m van meter, gr van gram en L van liter
LENGTEMAAT	uzunluk ölçüsü	maat om te kijken hoe hoog of hoe lang iets is, bijvoorbeeld 1 meter
INHOUDSMAAT	hacim ölçüsü birimi	maat om de inhoud te kennen, bijvoorbeeld 1 liter
MAATBEKER	yoğunluk ölçer	een beker met cijfers erop, zo kan je tellen hoeveel er in de beker is bijvoorbeeld in liter of gram
GEWICHT	kilo	hoeveel kilogram iemand of iets weegt
WEEGSCHAAL	tartı	toestel of apparaat om mensen en dingen te wegen
WEGEN	tartılmak / tartmak	kijken met een weegschaal hoe zwaar iemand of iets is
MM / CM / DM / M / DAM / HM / KM		millimeter = 0,001 m centimeter = 0,01 m decimeter = 0,1 m meter = 1 decameter = 10 m, 1 hectometer = 100 m, 1 kilometer = 1000 m
ML / CL / DL / L / DAL / HL		milliliter = 0,001 l, 1 centiliter = 0,01 l, 1 deciliter = 0,1 liter = 1 decaliter = 10 l, 1 hectoliter = 100 l
GR / KG / TON		gram = 0,001 kg, kilogram = 1, 1 ton = 1000 kilogram
BEDRAG	miktar	hoeveel geld je moet betalen, bijvoorbeeld met munten of briefjes
DE MUNT	bozuk para	stukje metaal met een foto, met muntjes kan je betalen
BRIEFJESGELD	kağıt para	stukje papier met een foto, je kan met briefjesgeld betalen
BILJET	kağıt para	is briefjesgeld, stukje papier met een foto
WISSELGELD	para ustü	het geld dat je terugkrijgt in de winkel als je iets koopt
GEPAST BETALEN	tam ödeme	je betaalt met de juiste muntjes en het juiste briefjesgeld, je krijgt geen wisselgeld
TERUGGEVEN	geri vermek	geven aan de persoon van wie het is
TIJD	zaman	hoelang iets duurt, bijvoorbeeld alle seconden, minuten, uren, dagen... samen
EEUW	asır	100 jaar
DECENNIUM	on yıl	10 jaar
JAAR	sene	365 dagen, 52 weken, 12 maanden
SCHRIKKELJAAR	artık yıl	366 dagen, de maand februari heeft 29 dagen en geen 28
SEMESTER	sömestr	6 maanden, je mag ook zeggen een half jaar
TRIMESTER	çeyrek yıl	3 maanden
KWARTAAL	yılın dörtte biri	laatste 3 maanden van het jaar, je mag ook zeggen het vierde deel van het jaar
SEIZOEN	sezon	de lente, de zomer, de herfst en de winter zijn seizoenen
MAAND	ay	ongeveer 30 dagen, een jaar bestaat uit 12 maanden
WEEK	hafta	periode van 7 dagen

METEN ÖLÇME

TERM	TURKS	NEDERLANDS
 DAG	<i>gün</i>	periode van 24 uur
 ETMAAL	<i>gün</i>	is een dag, periode van 24 uur
 UUR	<i>saat</i>	60 minuten
 HALF UUR	<i>yarım saat</i>	30 minuten
 MINUUT	<i>dakika</i>	60 seconden
 SECONDE	<i>saniye</i>	1 zestigste deel van een minuut
 KWART OVER/NA	<i>çeyrek geçiyo</i>	kwartier later dan
 KWART VOOR	<i>çeyrek var</i>	kwartier eerder of vroeger dan
 ANALOOG	<i>saat</i>	een horloge of een klok met wijzers
 DIGITAAL	<i>dijital</i>	een horloge of een klok met cijfers, niet met wijzers
 DAGVERLOOP	<i>günlük</i>	hoe de dag eruit ziet in uren en met activiteiten
 DAGINDELING	<i>günlük planlama</i>	structuur van een dag, hoe de dag is verdeeld
 OCHTEND / 'S MORGENS	<i>sabah</i>	eerste stuk van de dag
 VOORMIDDAG	<i>sabah</i>	tijd van 9 uur tot 12 uur
 MIDDAG	<i>öğlen</i>	het midden van de dag, om 12 uur
 NAMIDDAG	<i>öğleden sonra</i>	tijd van 12 uur tot 18 uur
 AVOND	<i>Akşam</i>	deel van de dag tussen 18 uur en 24 uur
 NACHT	<i>gece</i>	tegenovergestelde van dag, van 24 uur tot 6 uur
 SNELHEID	<i>hız</i>	hoe snel of hoe traag iemand beweegt
 OVER	<i>geçmiş</i>	verder dan, voorbij
 VOOR / NA	<i>önce / sonra</i>	eerder of vroeger dan / later dan